

μενος τοῦ Glairnaux, ἔγραψε πρὸς τὸν Πάπαν Εὐγένιον τὸν Γ', κατὰ τὸ 1150 μ. Χ:—

«Τίς εἶσαι Σύ;—Ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς, ὁ Ὑπατος Ἐπίσκοπος. Σὺ εἶσαι ὁ Ἡγεμὼν τῶν Ἐπισκόπων, σὺ εἶσαι ὁ Κληρονόμος τῶν Ἀποστόλων. Σὺ εἶσαι Ἀβελ ἐν Ἀρχιερατείᾳ, Νῶε ἐν δεσποτείᾳ, Ἀβραάμ ἐν τῇ Πατριαρχικῇ βαθμίδι, κατὰ τάξιν Μελχισεδέκ, Ἀαρὼν τὴν μεγαλοπρέπειαν, Μωϋσῆς τὴν ἐξουσίαν, Σαμουὴλ τὸ ἀξίωμα τοῦ Κριτοῦ, Πέτρος τὴν δύναμιν, **ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΝ ΧΡΙΣΜΑΤΙ**. Σὺ εἶσαι ἐκεῖνος εἰς ὃν ἐδόθησαν αἱ κλεῖδες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἰς ὃν ἐνεπιστεύθησαν τὰ πρόβατα. Ὑπάρχουσιν ἀληθῶς καὶ ἄλλοι θυρωροὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἄλλοι ποιμένες τοῦ ποιμνίου· ἀλλὰ σὺ εἶσαι ὁ μᾶλλον ἐνδοξος καὶ ἀναλογίαν, καθ' ὅσον σὺ ἐκληρονόμησας, κατὰ διαφόρους μορφάς, πρὸ τῶν ἄλλων ἀμφοτέρω τὰ ὀνόματα ταῦτα Ἡ ἐξουσία τῶν λοιπῶν περιορίζεται διὰ ὠρισμένων ὁρίων: ἡ ὑμετέρα ἐπεκτείνεται ἀκόμῃ καὶ ἐπὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐτάχθησαν νὰ ἐξουσιάζωσιν ἐπὶ ἄλλων. Δὲν δύνασαι, δασάκις ὑπάρχει εὐλογος αἰτία, νὰ κλείσῃς τὸν οὐρανὸν εἰς τινα ἐπίσκοπον, νὰ καθαιρέσῃς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ παπικοῦ ἀξιώματος καὶ νὰ παραδώσῃς αὐτὸν εἰς τὸν Σατανᾶν; Τὸ προνόμιόν σου οὕτω τυγχάνει ἀμετάτρεπτον, τόσον ὡς πρὸς τὰς χορηγηθείσας σοι κλεῖδας, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰ εἰς τὴν μέριμνάν σου ἐμπιστευθέντα πρόβατα».

Πάντες οὗτοι οἱ βλασφημῶς κολακευτικοὶ τίτλοι ἐφηρηδόσθησαν καὶ ἐγένοντο ἀποδεκτοὶ μετὰ εὐαρεσκείας καὶ ἀξιοσημειώτου ἱκανοποιήσεως παρὰ τῶν Ποντιφφῆκων τῆς Ρώμης, ὡς δικαίως εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντες.

Ἀπὸ τὸν Πάπαν Βονιφάτιον τὸν Η' ἔχομεν τὸ ἐπόμενον διάταγμα, τὰ ὁποῖον εἰσέτι ὑφίσταται μετὰ τῶν κοινῶν νόμων: «Διακηρύττομεν, λέγομεν, δρίζομεν, ἀναγγέλλομεν, ὡς ἀναγκαῖον πρὸς σωτηρίαν παντὸς ἀνθρωπίνου πλάσματος τὸ νὰ ὑποτάσσῃται εἰς τὸν Ποντίφφηκα τῆς Ρώμης». Ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ Ζ', ὅστις κατὰ τὸ ἔτος 1063 ἐθέσπισεν ὅτι ὁ Πάπας δέον νὰ ὀνομάζεται **Πατὴρ Πατέρων**, ἠρύετο τὰ ἐξῆς ἐκ τοῦ Γενεσ. α'. 16, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν παπικῶν αὐτῶν ἀξιώσεων. «Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε δύο μεγάλους φωστῆρας ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ· τὸν μεγαλειότερον φωστῆρα, ὅστις ἐξουσιάζει τῆς ἡμέρας καὶ τὸν μικρότερον ἵνα ἐξουσιάζῃ τῆς νυκτός· ἀμφοτέρους μεγάλους, ἀλλὰ τὸν ἕνα πολὺ μεγαλειότερον. **Ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, τοὔτέστιν ἐν τῇ παγκοσμίᾳ Ἐκκλησίᾳ**, «Ὁ Θεὸς ἔκαμε δύο φωστῆρας», ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, ἐγκατέ-

στησε δύο ἀξιώματα, τὰ ὅποια εἶναι ἡ ἀρχιερατικὴ ἐξουσία καὶ ἡ βασιλικὴ τοιαύτη. Ἀλλ' ὁ δεσπότης τῆς ἡμέρας, τοῦτέστιν ὁ πνευματικός, εἶναι ὁ μεγαλειότερος· ὁ δὲ δεσπότης ἐπὶ σαρκικῶν πραγμάτων εἶναι ὁ μικρότερος· καθότι, ὡς ὁ ἥλιος διαφέρει τῆς σελήνης, οὕτως οἱ πάπαι διαφέρουσι τῶν βασιλέων». Οἱ λοιποὶ πάπαι υἱοθέτησαν τὴν ἐρμηνείαν ταύτην, ἥτις συνετέλεσε μεγάλως πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἰδέας τῆς παπικῆς ἐπικυριαρχίας.

Ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Φλωρεντίας, παραθέτων τὸ ἔδαφ. Ψαλμ. η: 4—8. «Ἐκαμες αὐτὸν ὀλίγον τι κατώτερον τῶν ἀγγέλων», κλπ., καὶ ἀναφέρων αὐτὸ εἰς τὸν Χριστόν, μεταφέρει αὐτὸ μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ πάπα διὰ τῶν ἐπομένων φράσεων :

«Καὶ ἐπειδὴ ἐγκατέλειπεν ἡμᾶς σωματικῶς, ἀφῆκεν ἡμῖν τὸν ἀντιπρόσωπον [ἢ ἀντικαταστάτην] αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, δηλ. τὸν ἀρχιερέα, ὅστις καλεῖται πάπας, ὅπερ σημαίνει πατὴρ πατέρων· ὥστε οἱ λόγοι οὗτοι δύνανται ἀρμοδίως νὰ ἐρμηνευθῶσιν ὡς ἐννοοῦντες τὸν πάπα. Καθότι ὁ πάπας, ὡς λέγει ὁ Ὀσιένσης [Hostiensis], εἶναι μεγαλειότερος τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ μικρότερος τῶν ἀγγέλων, διότι εἶναι θνητός· ἐν τούτοις εἶναι ὑπέρτερος τούτων κατὰ τε τὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Διότι ἄγγελος δὲν δύναται νὰ καθαγιάσῃ τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, οὐδὲ νὰ λύσῃ ἢ δέσῃ, τῆς ὁποίας δυνάμεως ὁ ὕψιστος βαθμὸς ἀνήκει εἰς τὸν πάπα οὐδὲ δύναται ἄγγελος νὰ θεοπύσῃ ἢ παράσῃ ἀφέσεις ἁμαρτιῶν. Αὐτὸς μόνος ἐστέφθη μὲ δόξαν καὶ τιμὴν, τὴν δόξαν τοῦ ἐπαίνου, διότι ὀνομάζεται ὄχι μόνον μακάριος, ἀλλὰ μακαριώτατος. Καὶ τίς ἤθελε διστάσει νὰ καλέσῃ αὐτὸν μακάριον, αὐτὸν τὴν ἀληθῆ κορυφὴν, τὸν ὅποιον ὑπερύψωσε τὸ τόσον μέγα αὐτοῦ ἀξίωμα; Ἐστέφθη μὲ τὴν τιμὴν τοῦ σεβασμοῦ, ὥστε οἱ πιστοὶ νὰ φιλῶσιν αὐτοῦ τοὺς πόδας. Μεγαλειότερος τούτου σεβασμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.—«Προσκυνεῖτε εἰς τὸ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ». (Ψαλμ. θ'. 9) Ἐστέφθη μὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐξουσίας, διότι δύναται νὰ κρίνῃ πάντας ἀνθρώπους, παρ' οὐδενὸς ὁμῶς δύναται νὰ κριθῇ· ἐκτὸς ἐὰν εὑρεθῇ ὅτι ἐξετράπη ἀπὸ τῆς πίστεως [τοῦ Ἀντιχρίστου ἀναμφιβόλως]. Ἐπομένως ἐστέφθη μὲ τριπλοῦν χρυσοῦν στέφανον, καὶ «κατεστάθη ἐπὶ πάντων τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτοῦ», ὅπως διαθέτῃ πάντα τὰ λοιπὰ ὑποδεέστερα κτίσματα. Αὐτὸς ἀνοίγει τὸν οὐρανόν, ἀποστέλλει τοὺς ἐνόχους εἰς τὸν ἄδην, ἐπικυροῖ αὐτοκρατορίαν, καὶ διακανονίζει πάντα τὸν κλῆρον».

Ἡ σύνοδος τῆς Λατεράνης, κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς συνεδρίαν, ἐπωνόμασε τὸν πάπα Ἡγεμόνα τοῦ Σύμπαντος· ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτῆς συνεδρίᾳ ἐκάλεσεν αὐτὸν Ἱερέα καὶ Βα-

σιλέα, ὅστις μέλλει νὰ λατρευθῇ παρὰ πάντων τῶν λαῶν, καὶ ὅστις εἶναι λίαν ὁμοιος πρὸς τὸν Θεόν» ἔν δὲ τῇ πέμπτῃ αὐτῆς συνεδριάσει ἐφήρμοσεν ἐπὶ τοῦ πάπα Λέοντος τοῦ Γ' προφητείας ἀναφερομένας εἰς τὴν ἔνδοξον τοῦ Χριστοῦ βασιλείαν, διὰ τῶν ἐξῆς ὅρων· «Μὴ θρήνει, θύγατερ Σιών, διότι ἰδοὺ, ὁ Λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα τοῦ Δαβὶδ. Ἰδοὺ, ὁ Θεὸς ἀνέστησεν εἰς σὲ σωτήρα»

Ἐκ τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Λεξικοῦ τοῦ Farraris, ἔργον αὐθεντικοῦ κύρους παρὰ τῆς Ρωμαιο-καθολικοῦς, παραθέτομεν τὴν ἐπομένην περιληπτικὴν διατύπωσιν τῆς παπικῆς ἐξουσίας, ὡς αὕτη ἀναγράφεται ὑπὸ τὴν λέξιν πάπας, ἄρθρον 2ον.—

Ὁ πάπας εἶναι κύριος τοιούτου ἀξιώματος καὶ μεγαλείου, ὥστε δὲν εἶναι ἀπλῶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ, οἶονεῖ, Θεός, καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ Τοῦτον ἔνεκα ὁ πάπας στέφεται διὰ τριπλοῦ διαδήματος, ὡς βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ, τῆς γῆς καὶ τοῦ ἅδου. Οὐχί, ἡ δύναμις καὶ λαμπρότης τοῦ πάπα δὲν ἐπεκτείνεται μόνον ἐπὶ οὐρανίων, ἐπιγείων καὶ κατὰχθονίων πραγμάτων, ἀλλ' ὑπερέχει ἐπίσης τῶν ἀγγέλων, καὶ εἶναι ὑπέρτερος αὐτῶν· οὕτως ὥστε ἂν ποτε ἦτο δυνατὸν ν' ἀποπλανηθῶσιν οἱ ἄγγελοι ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἐμφορηθῶσιν ὑπὸ ἀντιθέτων πρὸς τὴν πίστιν αἰσθημάτων, θὰ ἠδύναντο νὰ δικασθῶσι καὶ νὰ ἀφορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ πάπα. . . . Τοιούτου μεγαλείου καὶ δυνάμεως εἶναι κάτοχος, ὥστε ἐδρευεῖ ἐπὶ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ὥστε πᾶν δι' ἡμέτερον πράττει ὁ πάπας φαίνεται προερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Θεοῦ. . . . Ὁ πάπας εἶναι, οἶονεῖ, Θεὸς ἐπὶ γῆς, ὁ μόνος ἡγεμὼν τῶν πιστῶν τοῦ Χριστοῦ, ὁ μέγιστος βασιλεὺς πάντων τῶν βασιλέων, κύριος ἀπεριορίστου ἐξουσίας, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεπιστεύθη ἡ διακυβερνήσις τῆς οὐρανίου καὶ ἐπιγείου βουλεύσεως» Περαιτέρω δὲ ἐπιφέρει Ὁ πάπας κέκμηται τοιαύτην ἐξουσία καὶ δύναμις ὥστε δύναται νὰ τροποποιήσῃ, διακηρύξῃ ἢ ἐρμηνεύσῃ τὸν θεῖον νόμον». Ὁ πάπας δύναται νὰ παραλύῃ ἐνίοτε τὸν θεῖον νόμον περιορίζων, ἐξηγῶν, κλπ».

Τοιουτοτρόπως, ὁ Ἀντίχριστος οὐχὶ μόνον ἠγωνίσθη νὰ ἰδρύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ δύναμιν πρὸ τοῦ καθ' αὑτοῦ τοῦ Κυρίου, ἀλλ' ἀπεθρασύνθη ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ν' ἀποπειραθῇ νὰ «παραλύῃ» καὶ «τροποποιῇ» τοὺς θεῖους νόμους, ὅπως οὗτοι προσαρμόζωνται εἰς τὰ σχέδιά του. Πόσον εὐχρινῶς ἐξεπλήρωσεν οὕτω τὴν προφητείαν, ἥτις, πρὸ χιλίων ἔτων καὶ πλέον, διεκήρυξεν δι' «Θέλει διανοηθῇ νὰ μεταβάλλῃ καὶ οὐς καὶ νόμους» — Δανλ. . ζ' 25.

Ἐν τινι «βούλλα», ἥ διατάγματι, Σίξτος δ Ε διακη-
ρύττει :—

Ἡ πρὸς τὸν Ἅγιον Πέτρον καὶ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ δοθεῖσα ἐξου-
σία, διὰ τῆς ἀπείρου δυνάμεως τοῦ αἰωνίου Βασιλέως, ὑπερβαίνει κα-
σαν τὴν δύναμιν τῶν ἐπιγέλων βασιλέων καὶ ἡγεμόνων· αὕτη ἐξασκει ἀδια-
φιλονεικήτους ἀποφάσεις ἐφ' ὧν αὐτῶν. Ἐὰν δ' εὗρη τινὰ ἐξ αὐτῶν
ἐναντιούμενον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Θεοῦ, ἐκδικεῖται αὐτοὺς ἀσχηρό-
τατα, καταρρίπτουσα αὐτοὺς ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν, ὅσονδήποτε ἰσχυ-
ροὶ καὶ ἂν εἶναι οὗτοι, καὶ κυλίνει αὐτοῦ. εἰς τὰ κατώτατα μέρη τῆς γῆς,
ὡς τοὺς διακόνους τοῦ φιλοδόξου Ἑωσφόρου».

Βούλλα Πίου τοῦ Ε ., ἐπιγραφομένη «Ἡ κατοδικὴ καὶ
ὁ ἀφορισμὸς τῆς Ἑλισάβεθ, βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, καὶ
τῶν ὁπαδῶν αὐτῆς—μετὰ προσθήκης ἐτέρων ποινῶν» ἀνα-
γινώσκει ὡς ἑξῆς :—

«Ὁ κατοικῶν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πᾶσα ἐξουσία ἐν
οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς παρέδωκε μίαν ἀγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν
Ἐκκλησίαν (ἐκτὸς τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία) εἰς ἓνα καὶ μόνον
ἐπὶ τῆς γῆς, τούτέστι εἰς τὸν Πέτρον, τὸν Ἡγεμόνα τῶν ἀποστόλων, καὶ
εἰς τὸν διάδοχον τοῦ Πέτρου, τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ρώμης, ὅπως αὕτη διοι-
κῆται παρ' αὐτοῦ ἐν πλήρει ἐξουσίᾳ. Αὐτὸν καὶ μόνον κατέστησεν ἡγε-
μόνα ἐπὶ πάντων τῶν λαῶν καὶ πασῶν τῶν Βασιλειῶν, ὅπως ἐκριζήνῃ,
καταστρέφῃ, διασκορπίσῃ, καταναλίσκῃ, φυτεύῃ καὶ οἰκοδομῇ».

Ὁ Ἀγ. Βερνάρδος βεβαιοῖ δι «οὐδεὶς ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ
εἶναι ὁμοῖος πρὸς τὸν πόπαν, εἴτε ἐν τῷ οὐρανῷ εἴτε
ἐπὶ τῆς γῆς».

«Ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος», λέγει ὁ Πάπας Νικό-
λαος δ Α΄., ἀπένειμε τὴν προσωνομίαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοῦ
Πάπα, ὁ ὁποῖος, ἐπομένως, ὢν Θεός, δὲν δύναται νὰ κριθῇ
παρ' ἀνθρώπου».

Ὁ Πάπας Ἰννοκέντιος δ Γ΄. ἔλεγεν : «Ὁ Πάπας ὑπέχει
τὴν θέειν τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ». Τὸ δὲ Ἐκκλησιαστικὸν δι-
καιον, εἰς τὰ ἐπεξηγηματικὰ αὐτοῦ σχόλια, ὀνομάζει τὸν πάπαν
—«Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ Ἰννοκέντιος καὶ Ἰακωβάτιος ἀποφαίνονται δι «ὁ πά-
πας δύναται ὅχεδὸν νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ πράξῃ καὶ
ὁ Θεός», ἐνῷ ὁ Δέσιος ἀπορρίπτει τὴν λέξιν «ὅχεδόν», ὡς
περιττήν. Ἀφ' ἐτέρου, ὁ Ἰακωβάτιος καὶ ὁ Δουράντι βεβαι-
οῦσιν δι «οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ εἰς αὐτὸν πλέον παρ' ὅ,τε

τολμᾷ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Θεόν—«Κύριε, τί πράττεις ;» ὁ δὲ Ἀντώνιος γράφει :—

«Εἰς αὐτὸν [τὸν πάπαν] ἀνήκει νὰ θεσπίσῃ τὰ πρὸς τὸ δημόσιον καλὸν ἀποβλέποντα, καὶ ἄρῃ τὰ κωλύοντα τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὡς τὰς κακίας, παρανομίας, κλπ., ἅτινα ἀποξενοῦσι τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.... Τοῦτο δὲ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν Ἱερμ. α'. 10 [Ἀφιερώνων ἐνταῦθα πάλιν εἰς τὸν Ἀντίχριστον προφητεῖαν. ἦτις ἀνήκει εἰς τὴν Χιλιετῇ τοῦ Χριστοῦ βασιλείαν]: «Ἰδέ, σὲ κατέστησα σήμερον ἐπὶ τὰ ἔθνη, καὶ ἐπὶ τὰς βασιλείας, διὰ νὰ ἐκριζώῃς, καὶ νὰ κατασκάπτῃς, καὶ νὰ καταστρέφῃς, καὶ νὰ κατεδαφίῃς»· καὶ ταῦτα μὲν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς κακίας· «νὰ ἀνοικοδομῇς δὲ καὶ νὰ καταφυτεύῃς» καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀρετάς..... Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πάπα ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἡδῇ, οἵτινες παρομοιάζονται πρὸς τοὺς ἰχθύς ἐν τῇ θαλάσῃ (Ψαλμ. η' .)—διότι ὡς οἱ ἰχθύς ταράσσονται διηγεκῶς ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, τοιοῦτοτρόπως οἱ ὄντες εἰς τὸ καθαρθῆριον πῦρ ἀσκοῦνται ἀκαταπαύστως διὰ τῶν θλίψεων τῆς ποιῆς—ὁ Θεὸς καθυπέταξεν εἰς τὸν πάπαν ἐπίσης τοὺς ἰχθύς τῆς θαλάσσης, ἥτοι ἐκείνους οἵτινες εὗρισκονται ἐν τῷ καθαρθήρῳ, ὅπως ἀνακουφίσῃ αὐτοὺς δι' ἀφέσεων ἁμαρτιῶν.

Οἱ Εἰδωλολάτραι ὑπόκεινται εἰς τὸν πάπαν, ὅστις προεδρεύει ἐπὶ τοῦ κόσμου εἰς τὴν θέσιν τοῦ Χριστοῦ· διότι ὁ Χριστὸς ἔχει πλήρη ἐξουσίαν ἐπὶ παντός πλάσματος. Ὁ πάπας εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ, καὶ οὐδεὶς δύναται νομίμως νὰ ἀπειθήσῃ εἰς αὐτόν, ὡς δὲν δύναται νομίμως νὰ ἀπειθήσῃ εἰς τὸν Θεόν..... Καίτοι δὲ οἱ εἰδωλολάτραι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παιδεύωνται διὰ πνευματικῶν ποινῶν, τοῦ ἀφορισμοῦ καὶ ἄλλων ὁμοίων, ἐντούτοις ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ παιδεύῃ αὐτοὺς διὰ χρηματικῶν ποινῶν, καὶ, μέσῳ τῶν ἡγεμόνων, διὰ σωματικῶν ποινῶν ἐπίσης. Ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ παιδεύῃ, ἀπενθείας, τοὺς Ἰουδαίους διὰ πνευματικῶν παιδείων, ἀφορίζουσα Χριστιανοὺς ἡγεμόνας, τῶν ὁποίων οἱ Ἰουδαῖοι εἰσιν ὑπήκοοι, ἐὰν οὗτοι ἀμελήσωσι νὰ παιδεύωσιν αὐτοὺς διὰ κοσμικῶν ποινῶν, ὅταν οὗτοι πράττωσι τι ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν..... Ἐὰν ἡ εἰς τὸν Χριστιανισμόν ἐπιστροφή τινων ἤθελεν ἐπιθυμηθῇ, οὗτοι δύνανται νὰ ἐξαναγκασθῶσιν εἰς τοῦτο διὰ τρομακτικῶν μέσων καὶ ραβδισμῶν, οὐχὶ ἀληθῶς ὅπως δεχθῶσι τὴν πίστιν, ἀλλ' ὅπως μὴ παρεμβάλλωσι κωλύματα εἰς τὴν πίστιν διὰ ἰσχυρογνωμοσύνης. Διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀπίστων ὀφείλομεν ν' ἀπομιμώμεθα τὴν κρῖσιν τοῦ Θεοῦ».

Ἐνταῦθα ἔχομεν ἓν παράδειγμα τοῦ τίνι τρόπῳ ἡ πλάνη τῆς διδασκαλίας παράγει τὴν ἀδικίαν. Οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ ὀδηγηθῶσι τάχιστα εἰς πᾶν εἶδος σκληρότητος καὶ καταπίεσεων, ἐὰν πείσωσιν ἑαυτοὺς ὅτι, ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν τοιούτων φανλοτήτων, εἰσὶ μᾶλλον ὅμοιοι μὲ τὸν Θεόν—μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ. Τὸ παράδοξο εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶνα.

τόσον φιλόφρονες καὶ μετριοπαθεῖς, οἷους εὐρίσκομεν αὐτούς, ὕστερον ἀπὸ ὅλας τὰς φρικαῖδας καὶ ψευδεῖς ἰδέας καὶ διδασκαλίας περὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀφορῶντος τὴν ἀνθρώπινην, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Σατανᾶς ἀπετύφλωσε καὶ ἀπεπλάνησεν αὐτούς, μέσῳ τῆς παπικῆς πηγῆς τῆς πλάνης, ἄγων αὐτούς εἰς ὁδὸν σύμφωνον πρὸς τὴν πεπιτωκυῖαν αὐτῶν φύσιν. Ἐξακολουθῶν ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς προσθέτει:—

Ἡ ἐξουσία τοῦ πάπα ἐξασκεῖται ἐπὶ αἰρετικῶν καὶ σχηματικῶν, παρβαλλομένων καὶ τούτων ὡσαύτως πρὸς τοὺς βούς, διότι καὶ οὗτοι ἀντίστανται κατὰ τῆς ἀληθείας διὰ τῶν κεράτων τῆς ὑπερηφάνειας. Ὁ Θεὸς ἐπέταξε καὶ τούτους ἐπίσης ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ πάπα ὅπως τιμωρῶνται κατὰ τετραπλοῦν τινα τρόπον, τοῦτέστι διὰ τῆς ἀναθεματίσεως, καθαιρέσεως, τῆς στερήσεως τῶν κοσμικῶν των ἀγαθῶν καὶ τῆς στρατιωτικῆς καταδιώξεως. Τότε ὅμως θέον νὰ ὑπολογίζωνται οὗτοι ὡς αἰρετικοὶ ὅπου ἀρῶνται νὰ διορθώσωσι τὰ φθοροποιὰ αὐτῶν δόγματα, καὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ὑπερασπίσωσι ταῦτα ἐπιμόνως.... Ὁ πάπας δύναται νὰ ἐκλέγῃ τὸν αὐτοκράτορα. Ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι λειτουργὸς [ὑπηρετῆς] τοῦ πάπα, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ὅτι οὗτος εἶναι ὑπηρετῆς τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν θέσιν ἀνοπληροῖ ὁ πάπας· διότι ὁ Θεὸς ἐπεμψε τὸν αὐτοκράτορα ὡς ὑπηρετὴν τοῦ πάπα.... Ὑποθέτω δὲ ὅτι τὸ λεγόμενον εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ πάπας, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ, ἔχει παγκόσμιον δικαιοδοσίαν ἐπὶ τε τῶν πνευματικῶν καὶ κοσμικῶν πραγμάτων, ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ζώντος Θεοῦ».

Αἱ ἐπόμεναι διακηρύξεις τῶν παπῶν, περισυλλεγεῖσαι ἐκ τοῦ συγγράμματος «Πράξεις καὶ Μνημεῖα» τοῦ Fox. ὑπὸ τοῦ H G. Guinness, διασήμου Ἀγγλοῦ συγγραφέως, εἰσὶν ἄξιαι περιβλέπτου θέσεως· δὲν δυνάμεθα δὲ εἰμὴ ἐγκαρδίως νὰ συμπαθήσωμεν πρὸς τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως αὐτοῦ, ὅποτε, σχολιάζων οὗτος τὸ σύστημα τοῦ ὁποίου τὸ σιόμα ἐπρόφερε τοιαύτας ἐκφράσεις, λέγει— «Ἐὰν ὁ ὕψων ἑαυτὸν ταπεινωθῇσεται, ὁποία ταπεινώσεις δύναται νὰ εἶναι ἀνταξία διὰ μίαν τοιαύτην αὐθύψωσιν ὡς αὐτήν;»

«Διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ τοιαύτη ἐξουσία ἐδόθη εἰς τὸν Πέτρον, καὶ εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ Πέτρου, ὅντα διάδοχον ἐκείνου, τίς, ἐπομένως, ἠθέλην εἶσθαι ἐκείνος εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅστις δὲν ὀφείλει νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὰ διατάγματα μου, τα ὅποια κέκτηνται τοιαύτην δύναμιν ἐν οὐρανῷ, ἐν τῷ ἔθῳ, ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τῶν ζώντων, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν νεκρῶν..... Διὰ τῆς δικαιοδοσίας τῆς ὁποίας κλειδὸς, τὸ πλήρωμα τῆς ἐμῆς ἐξουσίας εἶναι τόσον μέγα ὥστε, ἐνῶ πάντες οἱ λοιποὶ εἰσιν ὑπήκοοι—καὶ αὐτοὶ μάλιστα οἱ αὐτοκράτορες ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς ἐμὲ τὰς περὶ θανα-

τικῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεις τῶν—Ἐγὼ μόνος δὲν ὑπόκειμαι εἰς οὐδὲν πλάσμα, οὐδὲ εἰς ἑμαυτόν. Τοιουτοτρόπως ἡ Παπικὴ μου μεγαλειότης παραμένει ἀείποτε ἀμείωτος· ὑπέρτερος πάντων ἀνθρώπων, τὸν ὅποιον πάντες οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουσι νὰ ὑπακούωσι καὶ ἀκολουθῶσι, τὸν ὅποιον οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ κρίνῃ ἢ κατηγορῇ, ἐπὶ οἴουδῃποτε ἔγκλήματος, οὐδεὶς ἄνθρωπος μὲ καθαιρεῖ, εἰμὴ Ἐγὼ αὐτός. Οὐδεὶς ἄνθρωπος δύναται νὰ μὲ ἀφορίσῃ καὶ ἂν ἐπικοινωνῶ μάλιστα μετὰ τῶν ἀφορισθέντων· διότι οὐδεὶς κανὼν μὲ δεσμεύει· πρὸς τὸν ὅποιον οὐδεὶς πρέπει νὰ ψεύδεται, διότι ὁ ψευδόμενος εἰς ἐμὲ εἶναι αἰρετικός, καὶ ἀφωρισμένος ἄνθρωπος. Οὕτως, οὐδεν, καταφαίνεται ὅτι, τὸ μεγαλεῖον τῆς ἱερωσύνης ἤρξατο εἰς τὸν Μελχισεδέκ, ἐπισημοποιήθη εἰς τὸν Ἀαρών, ἐτελειοποιήθη εἰς τὸν Χριστόν, ἀντεπροσωπεύθη εἰς τὸν Πέτρον, ἀνυψώθη δὲ εἰς τὴν παγκόσμιον δικαιοδοσίαν, καὶ ἐξεδηλώθη εἰς τὸν Πάπαν ὥστε διὰ μέσου τῆς ὑπεροχῆς τῆς ἡμετέρας ἱερωσύνης, ἔχοντος τὰ πάντα ὑπ' ἐμὲ ὑποτεταγμένα, νὰ καταδειχθῇ ὡς τελείως ἐπαληθεύοντος ἐπ' ἐμοῦ τοῦ διὰ τὸν Χριστόν λαληθέντος λόγου, « Πάντα ὑπέταξας ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. »

« Ὅμοιως δὲ δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης εἶναι πάντοτε ἀγαθὸς καὶ ἅγιος. Καὶ ἂν μάλιστα διαπράξῃ ἀνθρωποκτονίαν ἢ μοιχείαν, ἐνδεχόμενον ν' ἁμαρτήσῃ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κατηγορηθῇ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τῶν φόνων τοῦ Σαμψόντος, τῶν κλοπῶν τῶν Ἑβραίων, κλπ. Ἡ γῆ σύμπασα εἶναι ἐπισκοπή μου, καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁ δικαστὴς πάντων τῶν ἀνθρώπων, ἔχων τὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων ἐπὶ τῶν ὑπηκόων του. Ἐγὼ εἶμι τὸ πᾶν ἐν πᾶσι, καὶ ὑπὲρ πάντας, οὕτως ὥστε ὁ Θεὸς Αὐτός καὶ ἐγὼ, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ, ἔχομεν ἀμφοτέροι ἐν καὶ μόνον πνευματικὸν δικαστήριον, καὶ δύναμαι νὰ πράξω σχεδὸν πᾶν ὅτι ὁ Θεὸς δύναται. Εἰς πᾶν πρᾶγμα εἰς τὸ ὅποιον ἐπεμβαίνω ἢ θέλησός μου ἐπέχει τόπον λογικῆς, διότι δύναμαι, δυνάμει τοῦ νόμου, νὰ τροποποιῶ τὸν νόμον, καὶ ἐκ τοῦ ἀδίκου νὰ ἐξάγω δικαιοσύνην, διορῶν τούς νόμους καὶ μεταβάλλων αὐτούς. Ἐπομένως, ἐὰν τὰ παρ' ἐμοῦ ἐνεργούμενα δύνανται νὰ λεχθῶσιν ὡς μὴ πραττόμενα πορ' ἀνθρώπου, εἰμὴ παρὰ Θεοῦ — ΤΙ ΔΥΝΑΣΘΕ ΝΑ ΜΕ ΚΑΛΗΤΕ ΑΛΛΟ, ΕΙΜΗ ΘΕΟΝ; Ἐὰν δέ, πάλιν, οἱ ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας ἐκαλοῦντο καὶ ὑπελογίζοντο ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου ὡς Θεοί, ἐγὼ τότε, ὡν ὑπέρτατος πάντων τῶν ἱεραρχῶν, λογικῶς ἐπεται ὅτι εἶμαι ΥΠΕΡ ΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΘΕΟΥΣ. Οὐδὲν θαυμαστόν, ἐπομένως, ἐὰν ἔγκηται εἰς τὴν ἐξουσίαν μου νὰ μεταβάλλω καιρὸν καὶ καιρούς, νὰ παραλλάσσω καὶ ἀκυρῶ νόμους, νὰ κανονίζω τὰ πάντα, μάλιστα καὶ οὕτως τὰς ἐντολάς τοῦ Χριστοῦ· διότι ἐνθα ὁ Χριστὸς ἐπιτάσσει εἰς τὸν Πέτρον νὰ ἀποσύρῃ τὴν μάχαιράν του, καὶ παραινεῖ τοὺς μαθητάς του νὰ μὴ μεταχειρισθῶσιν οἰανδήποτε ἐξωτερικὴν δύναμιν, ὅπως ἐκδικήσωσιν ἑαυτούς, Ἐγὼ, ὁ Πάπας Νικόλαος, γράφων πρὸς τοὺς ἐν Γαλλίᾳ Ἐπισκόπους, δὲν προτρέπω αὐτοὺς νὰ σύρῶσιν ἔξω τὰ ὑλικά αὐτῶν ξίφη;.....Καὶ ἀφοῦ ὁ Χριστὸς

ἦτο καρῶν ὁ ἴδιος εἰς τὸν ἐν Κανῇ τῆς Γαλιλαίας γάμον, δὲν ἀπαγορεύω ἐγώ, ὁ Πάπας Μαρτίνος, εἰς τὸν πνευματικὸν κλῆρον νὰ παρενδρίσκονται εἰς συμπόσια γάμων, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ ὑπανδρεύονται; Ἐπὶ πλεονόπου ὁ Χριστὸς διατάσσει ἡμᾶς νὰ δανελίζωμεν ἄνευ ἐλπίδος κέρδους, δὲν παρέχω ἐγώ, ὁ Πάπας Μαρτίνος, ἄφεσιν διὰ τὸ ἴδιον πρᾶγμα; Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ φόνου, τὸν ὅπολον μετατρέπω ὥστε νὰ μὴ εἶναι φόνος, ἢ περὶ τῆς ἀνθρωποκτονίας, ὅπως οἱ ἀφοριζόμενοι σφάζονται; Ἐπίσης ἀντιφέρομαι ἐναντὶον τοῦ νόμου τῆς φύσεως, ἐναντὶον τῶν Ἀποστόλων, ὡς ἐπίσης ἐναντὶον τῶν κανόνων τῶν Ἀποστόλων, καὶ δύναμαι νὰ ἀντιφύγωμαι· διότι ἐνθά οὗτοι, εἰς τοὺς ἑαυτῶν κανόνας, διατάσσουσι νὰ καθαιρηται ὁ εἰς πορνείαν ὑποπεσὼν ἱερεὺς, Ἐγώ, διὰ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Συμβέσιου, μεταβάλλω τὴν αὐστηρότητα τῶν διατάξεων ἐκείνων, κρίνων ὅτι ὁ νοῦς, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἀσθενέστερα τώρα παρ' ὅτι ἦσαν τότε.... Ἐὰν ἐπιθυμῇτε νὰ ἀκούσητε συντόμως τὸν ὀλίγον ἀριθμὸν ὧν τῶν τοιούτων ὑποθέσεων, αἵτινες ἀρμοδίως ἀνέκουσιν εἰς τὴν ἐμὴν Παπικὴν δικαιοδοσίαν, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀνέρχονται εἰς 51 ζητήματα, εἰς τὰ ὅποια οὐδεὶς ἀνθρώπος δύναται ν' ἀναμιχθῇ εἰμὴ ἐγὼ αὐτός καὶ μόνον, θὰ ἀπαριθμήσω αὐτά. [Ἐνταῦθα ἀκολουθεῖ ὁ κατάλογος].

Ἀφοῦ ἀρκούντως διεκήρυξα ἤδη πόσον μεγάλη εἶναι ἡ ἐξουσία μου ἐπὶ γῆς καὶ ἐν οὐρανῷ, ἐν τῷ καθαρτηρίῳ πυρὶ, καὶ ὅποια ἡ ἔκτασις τῆς εἰς τὸ δεσμεῖν, λύειν, διατάσσειν, ἐπιτρέπειν, ἐπικυροῖν ἐξαίρειν, ἐνεργεῖν καὶ ἀνατρέπειν, κλπ., θέλω ἤδη δμιλήσει ἐπ' ὀλίγον περὶ τοῦ πλοῦτος καὶ τῶν μεγάλων μου κτήσεων, ἵνα πᾶς ἴδῃ τὰ πλοῦτή μου καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν πάντων — ἐνοικίων, δεκάτων, φόρων, τῶν μεταξίνων μου πραγμάτων, τῶν πορφυρῶν μου μιτρῶν, διαδημάτων, χρυσοῦ, ἀργύρου, μαργαριτῶν καὶ πολυτίμων λίθων, γαιῶν καὶ κυριαρχιῶν. Διότι εἰς ἐμέ ἀνήκει ἐν πρώτοις ἡ αὐτοκρατορικὴ πόλις τῆς Ρώμης. Τὸ Ἀνάκτορον τῆς Λατεράνης. Τὸ βασιλεῖον τῆς Σικελίας προσήκει εἰς ἐμέ· Ἡ Ἀπούλα καὶ Κάπουα εἶναι ἰδικαί μου. Τὰ βασίλεια ὡσαύτως τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἰρλανδίας, δὲν εἶναι, ἢ δὲν ὤφειλον νὰ εἶναι ὑπεξούσια εἰς ἐμέ; Εἰς ταῦτα ἐπισυνάπτω ἐπίσης, ἐκτὸς ἄλλων ἐπαρχιῶν καὶ χωρῶν, εἰς τε τὴν Δύσιν καὶ τὴν Ἀνατολήν, ἀπὸ βορρᾶ μέχρι νότου, καὶ τὰς ἐξῆς χώρας ὀνομασί. [Καὶ ἐνταῦθα ἔπεται μακρὸς κατάλογος]. Τί δὲ νὰ εἴπω ἐνταῦθα περὶ τῶν ἡμερησίων μου ἐσόδων, περὶ ἀπαρχῶν τῶν καρπῶν μου, τῶν ἐμβατικῶν μου (annates), σαβάνων, ἀφέσεων ἁμαρτιῶν, βουλλῶν, ἐξομολογητηρίων, ἐγγράφων παραχωρήσεων Ἐκκλησιᾶς, δικαιωμάτων, διαταγμάτων, διαθηκῶν, ἀπαλλαγῶν, προνομίων, ἐκλογῶν, Ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων, θρησκευτικῶν οἰκῶν, καὶ ἄλλων ὁμοίων, τὰ ὅποια ἀνέρχονται εἰς οὐχὶ μικρὸν ὄγκον χρημάτων;.... ὅθεν δύναται τις νὰ εἰπῇ ἐν μέρει ὅποια κέρδη εἰσέρχονται εἰς τὰ χρηματοκιβώτιά μου..... Τί ὁμως νὰ εἴπω περὶ τῆς Γερμανίας, ὅταν ὅλος ὁ κόσμος εἶναι ἐκισκοπῇ μου, ὡς λέγουσιν οἱ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου νομομαθεῖς μου, καὶ πάντες οἱ ἀνθρώποι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ πιστεύωσιν. Διὰ καὶ ταῦτα, ὡς ἤρχισα

οὕτω καὶ τελειῶνω, διατάσσω, δηλῶν καὶ ἀναγγέλων, ὅτι εἶναι ἐπ' ἀναγκὰς διὰ τὴν ὁρωτήριον παντὸς ἀνθρωπίνου πλάσματος νὰ ὑποτάσσῃται εἰς ἐμέ.

Πολλοὶ σήμερον ὑποθέτουν ὅτι αἱ τοιαῦται μεγαλυνχαί τῆς Παπῶσύνης ἀνήκουσιν εἰς τὸ μεμακρυσμένον παρελθόν, καὶ ὅτι μεγάλη τις μεταβολὴ ἔλαβε χώραν ἐν τῷ συστήματι τούτῳ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους· ὀλίγος ὁμῶς συλλογισμὸς καὶ παρατήρησις ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὰ αἰσθητά ταῦτα τῆς Παπῶσύνης ὑφίστανται εἰσέτι ἀναλλοίωτα· δέον ἐπίσης νὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ διηγετικὴ ἀξιῶσις τῆς Παπῶσύνης εἶναι ὅτι τὰ διδάγματα αὐτῆς εἰσὶν ἀμετάβλητα· ὅτι τὰ διατάγματα τῶν παπῶν καὶ Συνόδων αὐτῆς εἰσὶν ἀλάνθαστα· καὶ ὅτι τὰ διατάγματα ταῦτα, τὰ ἀποπνέοντα βλασφημίαν κατὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ διωγμὸν κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, τηροῦνται εἰσέτι ἱερὰ ὑπὸ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς παρούσης ἐποχῆς. Ἡ ἐν τῇ Παπῶσύνῃ μεταβολὴ συνίσταται ἁπλῶς εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς δυνάμεως καὶ ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν αὐτῇ ἡ ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως ἀφύπνις. Ἡ θελήσις ὑφίσταται εἰσέτι, ἀλλ' ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς δύναμις περιεκόπη διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐλευθερίας, τῶν ὁποίων ἀρχικὸς παράγων ὑπῆρξεν ἡ Γραφή. Ὁ Ἀντίχριστος «ἐξασθενεῖται» βαθμιαίως ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς Χριστοῦ — διὰ «τῆς πνοῆς τοῦ σιόματος αὐτοῦ» — τοῦ Λόγου αὐτοῦ. Τὸ λαμπρὸν φῶς τῆς παρουσίας τοῦ Ἐμμανουὴλ θέλει ταχέως καταστρέψει καθολοκληρίαν τὴν ματαιοδοξίαν τῆς ἀπομιμήσεως, καὶ θέλει ἐλευθερώσει τὸν κόσμον τελείως ἀπὸ τῶν ἀλύσεων τῶν ἀπατηλῶν αὐτῆς ἀξιώσεων καὶ πλανῶν.

Ὡς παράδειγμα τῶν ἀλαζονειῶν τῶν τελευταίων χρόνων, σημειώσατε τὸ γεγονός ὅτι ὁ προκάτοχος τοῦ παρόντος Πάπας, ἐπὶ τῇ εἰς τὸν παπικὸν θρόνον ἀναρρήσει του, ἔλαβε τὸν τίτλον Λέων ὁ II', ὀλίγον δὲ μετὰ ταῦτα ὑπέγραψεν ἑαυτὸν «Leo de tripus Juda» τ. ἔ. «ὁ Λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα». — ὅστις εἶναι εἷς ἐκ τῶν τίτλων τῆς ἀληθοῦς Κεφαλῆς. Ἐπομένως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀλοζονικὰς ἀξιώσεις, δὲν ἦτο ὑποδεέστερος ἐκείνων οἵτινες κατεῖχον τὸ αὐτὸ ἀξίωμα κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς αἰῶνας.

Τὸ ἀκόλουθον, ὑπὸ τὸν τίτλον «**Ἡ Προσκύνησις**» ἀποτελεῖ εἰσέτι μέρος τῆς τελετῆς, ἣτις λαμβάνει χώραν κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ νέου πάπα. Ὁ νέος πάπας περιβεβλημένος ἱμάτια λευκά, καταποίκιλτος δὲ διὰ πολλῶν φωτοβόλων πολυτίμων λίθων, καὶ φορῶν κόκκινα ὑποδήματα, μεγάλους χρυσοῦς σταυροὺς ἀντὶ κομβίων, ὁδηγεῖται εἰς τὸ θυσιαστήριον, ἔνθα γονατίζει. Ἀκολούθως, — «Ὁ πάπας ἐγείρεται, καὶ φορῶν τὴν μίτραν του, ἀννυοῦται ὑπὸ τῶν Καρδινάλιων καὶ τοποθειεῖται ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ θυσιαστηρίου ὅπως καθίση ἐκεῖ. Εἰς ἐκ τῶν ἐπισκόπων γονατίζει, καὶ ἀρχίζει ἡ ψαλμωδία τοῦ *Te Deum* [*Αἰνοῦμέν σε, Θεέ, ἦτοι ἡ Δοξολογία.*] Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ καρδινάλιοι ἀσπάζονται τοὺς πόδας, τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ πάπα » Νόμισμά τι παριστῶν τὴν τελετὴν ταύτην, καὶ κοπὲν ἐν τῷ Παπικῷ νομιματοκοπίῳ, φέρει τὰς λέξεις, «Ὅντινα δημιουργοῦσι, προσκυνοῦσιν».

Ὁ Καρδινάλιος Manning, ὁ κυρίως ἀντιπρόσωπος τοῦ Παπισμοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀνομολογεῖ καὶ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπομένου ὅρου τῆς Καθολικῆς πίστεως:

«Δηλοῦμεν, ἐπιβεβαιοῦμεν, ὀρίζομεν καὶ διαγγέλλομεν διὲν εἶναι ἐπάναγκες διὰ τὴν σωτηρίαν παντὸς ἀνθρωπίνου πλάσματος τὸ ὑποτάσσεσθαι εἰς τὸν *Ρωμαῖον Ποντίφηκα*» Εἰς τινὰ δὲ ὁμιλίαν αὐτοῦ δημοσιευθεῖσαν, οὗτος παριστᾷ τὸν Πάπαν λέγοντα, «Ἀξιῶ ὅτι εἶμαι ὁ Ὑπεριστατος Κριτὴς καὶ Διευθυντὴς τῶν συνειδήσεων τῶν ἀνθρώπων, τοῦ γεωργοῦ, ὅστις ἀροτριᾷ τοὺς ἀγροὺς, καὶ τοῦ ἡγεμονος, ὅστις καθηταὶ ἐπὶ θρόνου τῆς οἰκογενείας, ἣτις καθηταὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς μοναξίας, καὶ τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἣτις θεσπίζονται διὰ τὰς βασιλείας. Εἶμαι ὁ μονος, ὁ ἔσχατος καὶ Ὑπεριστατος Κριτὴς τοῦ τί ἐστὶ δίκαιον ἢ ἄδικον».

Ἐξετάζοντες τὰ νεώτερα παραδείγματα «τῶν μεγάλων λόγων» τῆς ματαιοδοξίας τοῦ Παπισμοῦ, δὲν ὀφείλομεν βεβαίως νὰ παρίδωμεν τὸ περίφημον ψήφισμα τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν *Ρώμῃ* τὸ 1870 μ. χ., ἣτις ἀνεκήρυξε τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα. Εἶναι ἀληθὲς διὲν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν προὔβαλλοντο ἀξιώσεις, ὑπὸ ἀλαζόνων παπῶν εἰς τὸ παρελθόν, διὲν οὗτοι ἦσαν ἀλάνθαστοι. Ἐπίσκοποι δὲ καὶ ἡγεμόνες, ἐπιθυμοῦντες νὰ κολακεύωσι τὴν ὑπεροφίαν των, ἀπεκάλουν αὐτοὺς πράγματι οὕτω, διὰ τῆς προσφωνήσεως,

«Σὺ εἶσαι ἄλλος θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς». Ἐναπέκειτο ὁμῶς εἰς Παπικὴν Σύνοδον κατὰ τὸν ΙΘ'. αἰῶνα τῶν φώτων νὰ πληροφορήσῃ τὸν κόσμον ψυχρῶς καὶ ἐσκομμένως πόσον μέγας τυγχάνει «ὁ ἐπίγειος οὐτός Θεός» — ὅτι εἶναι τόσον ὀχρεδὸν τέλειος ὥς ὁ ἄλλος Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ· ὅτι οὗτος δὲν δύναται νὰ σφάλῃ περισσότερον τοῦ ἄλλου· καὶ ὅτι εἰς τὰς ex cathedra [δογματικὰς] ἀποφάνσεις του ὁ πάπας εἶναι ἀναμάρτητος — ἀλάνθαστος.

Τὸ ἀλάθητον ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Συνόδου τὴν 13ην Ἰουλίου, 1870, τὴν δὲ 18ην διεκηρύχθη ἐπισήμως, διὰ τελετῆς, εἰς τὸν μέγαν Καθεδρικὸν ναὸν τοῦ Ἀγ. Πέτρου ἐν Ρώμῃ. Ἡ ἐπομένη περιγραφὴ τοῦ γεγονότος, ὑπὸ τοῦ Δρ. J Cummings ἐκ Λονδίνου, θὰ ἀναγνωσθῇ μετὰ ἐνδιαφέροντος, Οὗτος ἀφηγεῖται:

Ὁ Πάπας εἶχε μέγαν τινὰ θρόνον ἐστημένον ἔμπροσθεν τοῦ ἀνατολικοῦ παραθύρου τοῦ Ἀγ. Πέτρου, καὶ εἶχε περιβάλει ἑαυτὸν ἐν τελείᾳ φωτοπλημμύρᾳ πολυτίμων λίθων, περιστοιχούμενος ὑπὸ Καρδιναλίων, Πατριαρχῶν καὶ ἐπισκόπων, ἀπάντων ὡσαύτως περιβεβλημένων μὲ πολυτελεῖ ἄμφια διὰ μεγαλοπρεπῆ τινα θεαματικὴν σκηνήν. Εἶχε λοιπὸν ἐκλέξει τὴν πρῶνὴν ὥραν καὶ τὸ ἀνατολικὸν παράθυρον, — ἵνα ἀνατέλλων ὁ ἥλιος, καὶ ἐκπέμπων τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ πλήρεις ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεπειας του, οἱ δὲ ἀδάμαντες, τὰ ρουβίνια καὶ οἱ σμάραγδοι του διαθλῶντες καὶ ἀντανακλῶντες τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας, παρουσιάζουσιν αὐτὸν ὄντα οὐχὶ ἄνθρωπον, ἀλλ' ὥς τὸ ψήφισμα τῆς συνόδου ἀνεκήρυττεν αὐτόν, ἄνθρωπον ἔχοντα ὅλην τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Πάπας ἐτοποθέτησεν ἑαυτὸν ἅλαν ἐνωρὶς ἔμπροσθεν τοῦ ἀνατολικοῦ παραθύρου, ἀλλ' ὁ ἥλιος ἤρνετο νὰ....φωτίσῃ. Ἡ μελαγχολικὴ χαραυγὴ ἐσκοτίζετο ταχέως διὰ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαθυτέρου σκοτόντος· τὸ θάμβωμα τῆς δόξης καθίστατο ἀδύνατον νὰ παραχθῇ· οἱ γεγηρακότες ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀξιούντος ἑαυτὸν εἶναι Θεὸν δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι καὶ ἀναγινώσκωσιν εἰς το φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ διέταξε νὰ προσαχθῶσι κηρία. Τὸ φῶς τῶν κηρίων ἐνέτεινε ἐπὶ μᾶλλον τὰ ὀπτικὰ αὐτοῦ νεῦρα, καὶ ἐνεχείρισε τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τινα Καρδιναλίον. Ὁ Καρδιναλὶς ἤρξατο ἀναγινώσκων ἐν τῷ μέσῳ ὁλονὲν ἄμανροῦντος σκοτόντος, δὲν εἶχεν ὁμῶς ἀναγνώσει πολλὰς σειράς, ὅποτε τοιαύτη ἐκλαμψὶς πυρὸς, καὶ τοιοῦτος κρότος βροντῆς, ἐξεργράγη ἀπὸ τῶν μελανοειδῶν οὐρανῶν ἐφάμιλλα τῶν ὁπλῶν οὐδέποτε ἐδοκίμασαν πρότερον ἐν Ρώμῃ. Τρόμος ἔπεσεν ἐπὶ πάντων. Ἡ ἀνάγνωσις ἔπαυσεν. Εἰς ἐκ τῶν Καρδιναλίων ἐπήδησεν ἑντρομος ἀπὸ τῆς ἐδρας αὐτοῦ, κραυγάζων, «Αὕτη εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ λαλοῦσα, εἶναι οἱ κεραυνοὶ τοῦ Σινᾶ».

Μεταξὺ τῶν βλασφημῶν ἀξιώσεων τοῦ Ἀντιχρίστου θὰ ἡδυνάμευαν ἅπαρτι μῆσωμεν πολλὰς ἐκ τῶν διδασκαλιῶν αὐτοῦ ἐξαιρετικῶς δὲ τὸ δόγμα τῆς μετουσιώσεως, τὸ ὁποῖον θέλομεν ἐξετάσει εἰς τὸν ἐπόμενον τόμον. Παρερχόμενοι τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων, καὶ Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Κυρίου, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τινὰς ἐκ τῶν μᾶλλον σοβαροτέρων πλανῶν.

Τὸ ἀλάθνητον τῆς Ἐκκλησίας ἦτο ἐν ἐκ τῶν πρώτων, ὅπερ προελείανε τὴν ὁδὸν διὰ τὰ λοιπὰ. Ἡ τοιαύτη ἀξίωσις προὔβληθῇ πρὶν ἀκόμῃ ἀναγνωρισθῇ τὸ ἀξίωμα τοῦ Πάπα. Ἡ πρόφασις ἥ ἡ ἀξίωσις αὕτη ὑπῆρξε λίαν σοβαρὰ καὶ ἀπέφραξε τὴν ὁδὸν εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν πλανῶν, ὅποτε αὐταὶ μετὰ ταῦτα ἀνεκαλύπτοντο. Αὕτη ἔδετο τὰς διατάξεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συνόδων μακρὰν πάσης ἀντιλογίας ἢ ἀμφισβητήσεως, ἀπὸ λογικῆς ἢ καὶ Γραφικῆς ἀπόψεως, καὶ κατέστησε τὴν ἀνθρωπίνην ἀμάθειαν, τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας καὶ παρανοήσεις, γνῶμονα πίστεως ἀντὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ — τῆς Γραφῆς διότι, ἅπαξ πιστευθέντος διὰ τῆς φωνῆς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συνόδων τυγχάνει ἀναμαρτυρίας (ἀλάνθαστος), τὰ πάντα ἔδει νὰ ἐκβιασθῶσιν ὅπως συμφωνῶσιν πρὸς ταύτας Ἐκάστη δὲ Σύνοδος ἡσθάνετο ἑαυτὴν δεδεσμευμένην νὰ μὴ ἐκδίδῃ ἀποφάσεις ἀναιρούσας τὰς τῶν προηγουμένων Συνόδων ὅσαι δὲ ἐξ αὐτῶν ἐπραττον ἄλλως διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ μὴ ἀναγνωρισθῶσι. Τοιούτῳ ὅπως ἀφοῦ μία πλάνη ἐπεκυροῦτο ἅπαξ οὔτε νὰ ἀποκηρυχθῇ ἦτο δυνατόν οὔτε καὶ νὰ ἀνασταλῇ, ἡ δὲ Γραφή καὶ ὁ ὁρθὸς λόγος ἔδει νὰ ἐρμηνεύωνται καὶ διαστρέφωνται ὅπως συμφωνῶσι πρὸς τὰ ἀλάνθαστα θεσπίσματα λανθανομένων ἀνθρώπων. Οὐδόλως ἀπορον ὄθεν ἐὰν κατέστη ἐπάναγκες νὰ εἶναι τις πεπειραμένος θεολόγος διὸ νὰ ἐρμηνεύῃ τὰς Γραφὰς οὕτως ὥστε νὰ παριστᾷ αὐτὰς ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὰς οὕτω καλουμένας ἀλάνθαστους διατάξεις. Οὐδ' εἶναι παράδοξον ἐπίσης διὰ τὸν Ἀντίχριστον ἔκρινε σκόπιμον καὶ —

Ἀπηγόρευσε τὴν Γραφήν. Ἡ ἱστορία τῆς Παπῶσυνης δεικνύει σαφῶς δι, καίτοι αὕτη ἐπαγγέλλεται διὰ σέβεται τὴν Γραφὴν ὡς Λόγον Θεοῦ, εἰήρησεν αὐτὴν πάντοτε ἀφανῇ

καὶ παρηγκωνισμένην, τοὺς δὲ ἀλάνθαστους αὐτῆς λόγους παρέταξεν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ προέγραψε καθ' ὁλοκληρίαν τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ ὡς ἀκατάλληλον πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ, ἐπικίνδυνον εἰς τὸν λαόν, ἵνα οὕτω ὁ ἴδιος αὐτῆς ἀλάνθαστος λόγος ἔχει πλήρει τὴν δεσποτείαν. Ἐγνώριζε καλῶς ὅτι ἡ Γραφή ἦτο ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς, καὶ διαρκῆς καταγγελία τῶν βλασφημῶν αὐτῆς ἀξιώσεων.

Ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς Παπικῆς ἰσχύος, ἡ κατοχὴ καὶ ἀνάγνωσις τῆς Γραφῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐλογίζετο ὡς κακούργημα. Ἡ τυπογραφικὴ τέχνη καὶ ἡ γενικὴ ἀναζωπύρωσις τῆς παιδείας ἡ ἐκ ταύτης προκύψασα, κατὰ τὸν δέκατον ἔκτον αἰῶνα, ἐξησφάλισαν τὴν ἀνάστασιν τῆς Γραφῆς ἐκ τοῦ μνημείου τῶν νεκρῶν γλωσσῶν, ἔνθα ὁ Ἀντίχριστος ἐκράτησεν αὐτὴν ἐπὶ μακρὸν κεκρυμμένην, ἀπαγορεύων τὴν μετάφρασιν αὐτῆς ὑπὸ αὐστηρᾶς ποινάς. Ὅποτε δὲ διεγερτικὸν πνεῦμα ἀνεξαρτησίας ἤρξατο διασκορπίζον ταύτην εἰς ζώσας γλώσσας μεταξὺ τῶν λαῶν, ἡ πυρπόλησις τῶν Γραφῶν δὲν ἦτό τε ἀσύνηθες· μακρὰ δὲ καὶ βροντώδεις ὑπῆρξαν αἱ ἀνηλεεῖς ἀραὶ αἱ ἐκτοξευθεῖσαι ἀπὸ τοῦ Βατικανοῦ κατὰ τῶν ἀλαζόνων ἁμαρτωλῶν, οἵτινες ἐτόλμων νὰ μεταφράσωσι, δημοσιεύσωσιν, ἢ ν' ἀναγνώσωσι τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ:

Ὅποτε ὁ Wickliffe ἐδημοσίευσεν τὴν μετάφρασίν του, ὁ Πάπας Γρηγόριος ἀπέστειλε βοῦλλαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης, δι' ἧς κατεδίκαζε τὸν μεταφραστὴν ὡς «Ὑποπεσόντα εἰς ἀπεχθὲς εἶδος ἀσεβείας». Ἡ Μετάφρασις τοῦ Tyndale κατεδικάσθη ὡσαύτως. Ὅποτε δ' ὁ Λούθηρος ἐδημοσίευσεν τὴν Γερμανικὴν αὐτοῦ μετάφρασιν, ὁ Πάπας Λέων ὁ Ι'. ἐξέδωκεν ἐπίσης βοῦλλαν κατ' αὐτοῦ. Μ' ὅλα ταῦτα τὸ ἔργον ἐβάδισεν ἐμπρὸς σταθερῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς. Ἡ Γραφή ἔδει νὰ λάβῃ τελείαν ἀνάστασιν, καὶ ἦτο προωρισμένη νὰ χύσῃ φῶς ἐπὶ ἀνθρώπων παντὸς ἔθνους καὶ γλώσσης. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης κατενόησε τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τέλους, καὶ συνεπῶς ἀπεφάσισε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν μετάφρασιν τῶν Γραφῶν εἰς τὰς νεωτέρας γλώσσας ὑπὸ Καθολικῶν μεταφραστῶν, καὶ συνοδευομένας μετὰ Καθολικῶν ἐρμηνευ-

τικῶν σχολίων. Ἐν τούτοις, καὶ αἱ μεταφράσεις αὗται δὲν ἦσαν πρὸς κυκλοφορίαν μεταξὺ τοῦ λαοῦ, ἐξαιρέσει μόνον ἐνθα ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ λάβωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰς μεταφράσεις τῶν Διαμαρτυρομένων. Ἡ ὑπὸ τοῦ (παπιστοῦ) Rhem γενομένη μετάφρασις διακηρύττει τοῦτο.

Τὰ ἐπόμενα δεικνύουσι τὸν χαρακτήρα τινων ἐκ τῶν Σχολίων τῆς ρηθείσης μεταφράσεως τοῦ Rhem—ἦτις, ὅπως-δήποτε, κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, παρηγκωνίσθη ὑπὸ τῆς μεταφράσεως τοῦ Douay, λίαν ὁμοίας πρὸς ἐκείνην, ἀλλὰ μετὰ ὀλιγωτέρων τοιούτων ἀξιοσημειώτων σχολίων. Σημειώσεις ἐπὶ τοῦ Ματθ. γ'. ἀναγινώσκει: «Οἱ αἱρετικοὶ δύνανται νὰ τιμωρῶνται καὶ περιστέλλωνται· δύνανται δ' ἐπίσης νὰ παιδεύωνται ἢ θανατώνωνται ὑπὸ τῆς δημοσίου ἀρχῆς, εἴτε πνευματικῆς εἴτε κοσμικῆς». Ἐτέρα σημείωσις ἐπὶ τοῦ Γαλατ. α'. 8 ἀναγινώσκει: «Οἱ Καθολικοὶ δὲν πρέπει νὰ φείδωνται τῶν γονέων των, ἐὰν οὗτοι εἶναι αἱρετικοί». Ἡ ἐκ τοῦ Ἑβρ. ε'. 7 σημείωσις λέγει: «Οἱ μεταφρασταὶ τῆς Γραφῆς τῶν Διαμαρτυρομένων ὤφειλον νὰ μεταφρασθῶσιν αὐτοὶ εἰς τὰ βάρθη τοῦ ἁδου». Τὸ δὲ ἐρμηνευτικὸν σχόλιον ἐπὶ τοῦ ἱδφ. Ἀποκλ. ιζ. 6 ἀναγινώσκει; «Ἀλλὰ τὸ αἷμα τῶν Διαμαρτυρομένων δὲν καλεῖται αἷμα ἁγίων περισσότερον, παρ' ὅτι καλεῖται αἷμα ἁγίων τὸ αἷμα τῶν κλεπτῶν, ἀνθρωποκτόνων, καὶ ἄλλων κακούργων, διὰ τὴν χύσιν τοῦ ὁποίου, κατὰ διαταγὴν τῆς δικαιοσύνης, οὐδεμία πολιτεία εἶναι ὑπόλογος».

Παραθέτομεν ἤδη τινὰς ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων περιορισμῶν, ὅποτε εὖρον ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῶν Γραφῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐμποδισθῇ καθ' ὁλοκληρίαν. Ὁ τέταρτος κανὼν τοῦ «Index Expurgatoris» (ἐκκαθαριστικὸς Πίναξ), λέγει:—

Ἐὰν τις ᾔθελεν ἔχει τὴν οἴησιν νὰ ἀναγινώσκη ἢ κατέχη τὴν Γραφὴν ἄνευ γραπτῆς ἀδείας, ὁ τοιοῦτος δὲν θὰ λάβῃ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν μέχρι οὗ παραδώσῃ πρῶτον τὴν τοιαύτην Γραφὴν εἰς τὸν ἱεροδύκην. Βιβλιοπῶλαι, οἵτινες ᾔθελον πωλήσει, ἢ ἄλλως πῶς διαθέσει Γραφάς, εἰς χυδαίαν γλῶσσαν εἰς ὁλονδήποτε πρόσωπον στερούμενον τοιαύτης ἀδείας, θέλουσιν ἀπολέσει τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων διὰ κατασχέσεως... καὶ θέλουσιν ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου εἰς τοιαύτας ἄλλας ποινὰς, ὅσας ὁ ἐπίσκοπος ᾔθελε κρίνει πρεπούσας, ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τοῦ ἐγκλήματος».

Ἡ κατὰ τὸ 1546 ἐν Τρέντη συνελθοῦσα Σύνοδος, ἐν συνεδριάσει αὐτῆς ἐθέσπισε τὰ ἑξῆς:—

«Πρὸς περιστολὴν τῶν παραφόρων πνευμάτων, ἡ Σύνοδος θεσπίζει, ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν πίστιν καὶ ἠθικὴν, καὶ παντὸς σχετιζομένου πρὸς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Χριστιανικῶν δογμάτων, οὐδεὶς, ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κρίσιν πεποιθώς, θέλει τολμήσει νὰ διαστρέφῃ τὰς ἱερὰς Γραφὰς κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ περὶ αὐτῶν ἀντίληψιν, καὶ ἐναντίον πρὸς ὃ,τι ἐπρεσβεύετο καὶ πρεσβεύεται ὑπὸ τῆς ἁγίας μητρὸς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας καὶ μόνης εἶναι δικαίωμα νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀληθοῦς σημασίας».

Ἐκ τῆς βούλλας Πίου τοῦ Ζ. ἐκδοθείσης τῇ 29ῃ Ἰουλίου, 1816, πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Πολωνίας, καὶ ἐναντίον τῶν Βιβλικῶν Ἑταιρειῶν, ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς:—

Ἐφρίξαμεν ἀληθῶς ἐπὶ τῇ δολιοτάτῃ ἐπινοήσει, δι' ἧς ὑποσκάπτονται αὐταὶ αὐταὶ τῆς θρησκείας αἱ βάσεις. Σύνοδον δὲ συγκροτήσαντες μετὰ τῶν σεβασμίων ἡμῶν ἀδελφῶν, τῶν Καρδιναλίων τῆς ἁγίας Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἔνεκεν τῆς μεγάλης τοῦ ζητήματος σπουδαιότητος, μετὰ ἄκρας μερίμνης καὶ προσοχῆς συνεδισκέσθημεν ἐπὶ τῶν καταλλήλων μέτρων, τῶν ληπτέων παρὰ τῆς ἡμετέρας Ποντιφικῆς ἑξουσίας, πρὸς θεραπείαν καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἐξόντωσιν τοῦ λοιμοῦ τούτου..... Ἐξ ἰδίας ὑμῶν πρωτοβουλίας ἐδείξατε ἤδη ζωηρὰν ἐπιθυμίαν πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ ἀνατροπὴν τῶν ἀσεβῶν μηχανουργημάτων τῶν νεωτεριστῶν αὐτῶν. Ἐν τούτοις, συμμορφούμενοι πρὸς τὸ ἡμέτερον ἄξιωμα, προτρεπόμεθα ὑμᾶς πάλιν καὶ πάλιν, ἵνα, πᾶν ὅτι κατορθώσητε διὰ τῶν δυνάμεων Σας, πᾶν ὅτι προνοήσητε ἐν συμβουλίᾳ, ἢ ἐπιτύχητε μέσῳ τῆς ἑξουσίας, προβαίνητε αὐθημερὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσίν των μετὰ ἄκρας προθυμίας.... Αἱ παρὰ αἱρετικῶν ἐκτυπούμεναι Γραφαὶ δεόν νὰ συγκαταριθμῶνται μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπαγορευσίων βιβλίων, συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ Index».

Ὁ αὐτὸς Πάπας, κατὰ τὸ ἔτος 1819, ἐξέδωκεν ἄλλην βουῖλλαν κατὰ τῆς χρήσεως τῶν Γραφῶν ἐν τοῖς Σχολείοις τῆς Ἰρλανδίας. Ἐκ ταύτης δὲ λαμβάνομεν τὰ ἑξῆς:—

«Ἀφίκοντο εἰς τὰ ὦτα τῆς ἱερᾶς δmηγύρεως πληροφορίαι, καθ' ἃς, Βιβλικά Σχολεῖα, συντηρούμενα ὑπὸ κεφαλαίων ἑτεροδόξων, ἰδρύθησαν ἀπανταχοῦ σχεδὸν τῆς Ἰρλανδίας, καὶ εἰς τὰ ὅποια οἱ ἀδασεῖς ποτίζονται μὲ τὸ θανατηφόρον δηλητήριον θανατηφόρων δογμάτων.... Δέον ὅθεν νὰ καταβληθῇ πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια ὅπως ἡ νεότης διατηρηθῇ μακρὰν τῶν ὀλεθρίων τούτων διδασκηρίων. Ἐργάζεσθε μετ' ὅλης ὑμῶν τῆς δυνάμεως ἵνα κρατήσητε τὴν ὁρθόδοξον νεότητα μακρὰν τῆς ἐξ αὐτῶν διαφθορᾶς.—Τὸ ὅποῖον ζήτημα, ἐλπίζω, θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ

εὐχ ρῶς διὰ τῆς ιδρύσεως Καθολικῶν σχολείων ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑμετέραν ἐπισκοπὴν».

Ἐνταῦθα ἔχομεν ἐλλικρινῇ ὁμολογίαν περὶ τοῦ πραγματικοῦ σκοποῦ τῆς ιδρύσεως Καθολικῶν ἐνοριακῶν σχολῶν ἀνὰ τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν καὶ Βόρειον Ἀμερικὴν, δηλ. πρὸς προστασίαν αὐτοῦ τοῦ Παπισμοῦ. Πρὸς οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἀποβλέπει ὁ Ἀντιχρίστος προσφέρων τὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὸν κοινὸν λαόν. Ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ δεισιδαιμονία εἶναι τὰ προπυργία τῆς Παπασύντης; οἱ δὲ αἰῶνες τοῖς Ισχύος αὐτῆς, σιμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν γνωστῶν «σκοτεινῶν αἰώνων», ἀποδεικνύουσι τὸ τοιοῦτον. Ἡ ὑπὸ «περιορισμοὺς» ἐκπαίδευσις τοῦ κλήρου δὲν παρημελήθη· ἀλλὰ, δι οὐδεμία πρόνοια ἐλήφθη περὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, ἡ πανταχοῦ τῶν ἀρχῆθεν Ρωμαιοκαθολικῶν χωρῶν ἐπικρατοῦσα παχυλὴ ἀμάθεια εἶναι ἰσχυρὰ τούτου ἀπόδειξις. Τὰ Σχολεῖα καὶ αἱ Γραφαὶ ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν οἱ ἀφόρητοι ἐχθροὶ τοῦ Ἀντιχρίστου, καὶ δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ἀνεκτοί, εἰμὴ καθ' ὅσον ταῦτα ἀποβαίνουνσι πλέον ἀναπόφευκτοι·—ἀλλὰ καὶ οὕτω ψευδὲς τι φῶς δέον νὰ ἐπιρριφθῇ ἐπ' αὐτῶν πρὸς διατήρησιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἀντιχρίστου.

Ἐκ τινος βούλλας τοῦ Λέοντος IB', πρὸς τὸν Ρωμαιο-Καθολικὸν κλῆρον τῆς Ἰρλανδίας, κατὰ τὸ 1825, παραθέτομεν τὰ ἑξῆς:—

«Δεν διατελεῖ ἀπόρητον εἰς ὑμᾶς, σεβάσμιοι ἀδελφοί, δι Ἑταιρεῖαι τις, χυδαίως. Βιβλικὴ Ἑταιρεῖα ἀποκαλουμένη, θρασέως ἐπεκτείνει ἐάν τὴν ἐφ' ὅλου τοῦ κόσμου. Περιφρονοῦσά τὰς παραδόσεις τῶν ἀγίων πατέρων, καὶ ἐναντίον τοῦ γνωστοῦ θεσπίσματος τῆς ἐν Τρέντη Συνόδου, ἡ Ἑταιρεῖα αὕτη περιουνέλεξε πάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις, καὶ διεν ὕνει πᾶν μέσον πρὸς ἓνα σκοπόν:—εἰς τὴν μετάφρασιν, ἢ μᾶλλον εἰς τὴν διαστραφὴν τῆς Γραφῆς εἰς τὰς καθομιλουμένας γλώσσας πάντων τῶν ἐθνῶν».

Καὶ αὐτὸς ὁ προτελευταῖος Πάπας Πῖος ὁ Θ'. ἐξέφρασε τὴν ὁδύνην τῆς καρδίας του βλέπων πανταχόθεν τὸν θρίαμβον τοῦ μεγάλου τούτου ἐχθροῦ τοῦ Ἀντιχρίστου—τῆς Γραφῆς. «Ἐπικατάρατοι, ἔλεγεν, ἔστωσαν αἱ δαλιώτατοι καὶ ἀπατηλαὶ Ἑταιρεῖαι. αἵτινες ὠθοῦσι τὴν Γραφὴν εἰς χεῖρας τῆς ἀπείρου νεότητος».

Εἶναι ὀληθὲς δι, εἰς τὴν κατὰ τὸ 1886 ἐν Βαλτιμόρη συνελθοῦσαν Σύνοδον τῶν Ρωμαιο-καθολικῶν Πληρεξουσίων. ἐψηφίσθη δι, ἐγκεκριμένη τις ἔκδοσις τῆς Γραφῆς ἠθέλεν ἐπιτραπῇ εἰς τὰ Καθολικὰ Σχολεῖα τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν Τοῦτο ὁμως οὐδεμίαν μαρτυρεῖ μεταβολὴν εἰς τὰ πρᾶγματικὰ αἰσθήματα τοῦ Ἀντιχρίστου, ἀλλ' εἶναι ἀπλῶς ἐν ἄλλο ἐγχειρημα τῆς διορατικῆς αὐτοῦ πολιτικῆς, λόγῳ ἀκουσίας ὑποταγῆς εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, τὸ ὁποῖον πνεῦμα βδελύσσεται τοιοῦτους περιορισμούς. Ἡ ρηθεῖσα Σύνοδος, ἐν τούτοις, ἐγνώριζε καλῶς δι, ἡ ἐλευθερία ἦτο ὅ, τι ἐχρειάζετο. καὶ ὅχι ἡ Γραφή· κατόπιν δ' ἐρεῦνης ἀπεκαλύφθη, δύο ἔτη μετὰ ταῦτα, δι, ἡ Γραφή δὲν ἔπρεπε νὰ εὕρισκται εἰς τὰ ἐν Ἀμερικῇ Καθολικὰ Σχολεῖα

Τὸ δόγμα τῆς φυσικῆς, ἡ συμφυοῦς ἀθανασίας τοῦ ἀνθρώπου (δι, ἀνθρωπίνῃ τις ὑπαρξίς, ἅπαξ ἀρξαμένη, οὐδέποτε δύναται νὰ παύσῃ) ὑπῆρξεν ἑτέρα καρποφόρος πλάνη, δανεισθεῖσα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας Τοῦτο, γενόμενον ἅπαξ δεκτόν, ἤγαγε φυσικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα δι, ἐὰν ἡ ὑπαρξίς δέον νὰ ἐξακολουθῇ που διαπαντός, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ δηλώσεις τῆς Γραφῆς περὶ τῆς τελικῆς καταστροφῆς τῶν ἰσχυρογνωμόνων ἁμαρτωλῶν, περὶ δευτέρου θανάτου, κλπ, ἀνάγκη νὰ ἐρμηνευθῶσιν ὡς ἀπαινοῦσαι τὸ ἀντίθετον τοῦ ὅ, τι λέγουσι, τ' ἔ, αἰωνίαν ζωὴν ἐν τινι καταστάσει Ἀκολουθῶς, ἦτο εὐκόλον νὰ θεσπισθῇ δι, διὰ τοὺς ἄσεβεῖς αὕτη ἠθέλεν εἶσθαι ζωὴ βασάνων τὰ βασανιστήρια δὲ ἀπεικονίζοντο συνηθέστατα ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν ἐκκλησιῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τῶν λόγων ζηλωτῶν ἱερέων καὶ μοναχῶν. Ἡ πλάνη αὕτη ἐνετυπώθη εἰς τὸν νοῦν τῶν προσηλύτων κατὰ τοσοῦτον εὐχερέστερον, καθ' ὅσον οἱ Ἕλληνες φιλόσοφοι (οἱ τότε διδάσκαλοι τοῦ κόσμου ἐπὶ ἐπιστημονικῶν, θρησκευτικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ζητημάτων — καὶ τῶν ὁποίων αἱ ἰδέαι, ὡς ἀποδεικνύει ὁ Ἰώσηπος, εἶχον ἀρχίσει νὰ χρωματίζωσι καὶ αὐτὸν τὸν Ἰουδαϊσμόν) ἀπὸ πολλοῦ ἐπρέσβευον καὶ ἐδίδασκαν τὴν τιμωρίαν τῶν ἀσεβῶν μετὰ θάνατον. Πρὸς τιμὴν ὁμως αὐτῶν, σημειωτέον ὅτι οὗτοι οὐδέποτε κατηλθον εἰς τὰς κατὰ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Θεοῦ

φρικώδεις βλασφημίας, τὰς διδαχθείσας εἰς τὸν κόσμον παρὰ τοῦ Ἀντιχρίστου Ἀκολούθως, ἦτο λίαν φυσικὸν νὰ δρισθῇ μέρος τι διὰ τὸ βασανιστήρια ταῦτα καὶ ὀνομασθῇ ἔδης, νὰ ἀναζητηθῶσι δὲ τὰ Γραφικὰ χωρία, τὰ ἀναφέροντα περὶ **Διέόλ** καὶ **ἄδου** καὶ **γεέννης**, αἵτινα ἀναγράφουσι τὸν ἀληθινὸν μισθὸν τῆς ἁμαρτίας — τὸν πρῶτον καὶ δεῦτερον θάνατον — καὶ νὰ ἐφαρμοσθῶσι ταῦτα, καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τὸ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει σύμβολα, τόσον ἀδεξιῶς, ὥστε νὰ ἐξαπατήσωσιν ἑαυτοὺς καὶ τὸν κόσμον σύμπαντα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ νὰ δυσφημήσωσι καὶ βλασφημήσωσι βαρέως τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ, τοῦ Πανσόφου καὶ φιλανθρώπου Οὐρανίου ἡμῶν **Πατὴρ**.

Τὸ Καθατήριον, συνεπῶς, ἐισήχθη δπως ἐλαφρύνῃ καὶ καταστήσῃ ὑποφερτὸν τὸ τρομερὸν αὐτὸ δόγμα, καὶ ἐν παντὶ παρὰσχῃ τῷ Ἀντιχρίστῳ σιτεροτέραν ἐπὶ τῶν λαῶν κυριαρχίαν· οὕτως διεισδύει διὰ κατέχει τὰς κλεῖδας τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἔδου, καὶ διὰ ἔχει ἐξουσίαν νὰ μειριάξῃ τοὺς πόνοὺς τοῦ καθατηρίου· οὐχὶ μόνον τὴν Ἀδαμιαίαν ποινήν, καὶ τὰς διὰ ταύτης κληρονομηθείσας ἀδυναμίας, ἀλλ' ἐξίσου τὰς ποινὰς, τὰς συνεπείᾳ τῶν ἐκουσίων καὶ μεμελετημένων ἁμαρτιῶν ἐπιβαλλομένας. Ὅποῖον μοχλὸν δυνάμεως καὶ ἐξουσίας προσεπόρρισε τὸ δόγμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀμαρτῶν πληθυνσμένων, πᾶς τις δύναται εὐκόλως νὰ φαντασθῇ — ἰδίως δόξαν οἱ αὐτοκράτορες καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς γῆς ἀνεγνώρισαν καὶ ἔκνυσαν πρὸ τοῦ ἀπαταιῶνος.

Τὰ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν μνημόσυνα ἐπηκολούθησαν· πλούσιοι δ' ὁμοίως καὶ πτωχοὶ ἡσθάνοντο καθῆκον ἑαυτῶν νὰ πληρῶνωσι, καὶ μάλιστα γενναιοδῶρως, διὰ ταῦτα Ἡ ἀποτελεσματικότης τῶν ὑπὲρ τῶν νεκρῶν μνημοσύνων, διὰ τὴν μετρίασιν τῶν ἐν τῷ καθατηρίῳ δεινῶν, ἀξιοῦσιν διὰ εἶναι πανίσχυρος, οὕτως ὥστε οὐδὲ ὁ Ἰεχωβὰ ἢ ὁ Χριστὸς νὰ ἠδύναντο νὰ ἐξουδετερώσωσι ταύτην. Τὸ μέσον τοῦτο ἀπέβη πηγὴ μεγάλων εἰσοδημάτων εἰς τὸν Ἀντιχρίστον διότι οἱ ἱερεῖς δὲν παρέλειπον νὰ ὑπενθυμίζωσιν εἰς τοὺς θνήσκοντας, ἔάν οὗτοι ἦσαν ἐκ τῶν πλουσίων, περὶ τοῦ διὰ ἔπρεπε νὰ κλη-

ροδοτήσωσι γενναιόδωρα ποσὰ διὰ μνημόσυνα ὑπὲρ ἑαυτῶν. μήπως οἱ κληρονόμοι τοῦ πλούτου τῶν ἀμελήσωσι νὰ πράξωσι τοῦτο. Πράγματι δὲ παρομοίου εἶδους παραινέσεις ἐδημοσιεύθησαν πρό τινος εἰς τὰς Ρωμαιο-Καθολικὰς ἐφημερίδας, προτρέπονσαι τὸν λαὸν ἵνα δαπανῶσιν ὀλιγώτερα χρήματα διὰ ἐπικήδεια ἄνθη, τὰ δὲ περισσότερα δαπανῶνται διὰ μνημόσυνα ὑπὲρ τῶν νεκρῶν.

Αἱ ἀφέσεις τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ ἄλλως συγχωροχάρτια, καθιερώθησαν χρόνον τινὰ πρὸ τῶν «Σταυροφοριῶν»: γνωρίζομεν ὅτι αἱ ἀφέσεις προσεφέροντο, ὡς ἐπιχορήγησις, πρὸς ἐξασφάλισιν ἐθελοντῶν ὑπὲρ τῶν «Σταυροφοριῶν» ἢ «Ἱερῶν αὐτῶν Πολέμων. Διὰ Παπικοῦ διατάγματος ἐγνωρίζετο ὅτι, ὅστις δὴποτε ἤθελεν λάβει μέρος εἰς αὐτοὺς τοὺς ἱεροὺς πολέμους, οὐχὶ μόνον ἤθελε λάβει συγχώρησιν τῶν παρελθόντων ἁμαρτημάτων τῶν, ἀλλ' ἐπίσης ἤθελε κριθῇ ἄξιος νὰ μὴ τοῦ καταλογισθῶσι μέλλοντα ἁμαρτήματα, καὶ ἐξασφαλισθῇ οὕτως ἀπὸ τινων δεινοπαθημάτων τοῦ καθαρτηρίου. Οἱ Ρωμαιο-Καθολικοὶ λέγουσιν ἡμῖν ὅτι αἱ ἀφέσεις αὗται δὲν σκοποῦσι νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἄδειαι πρὸς διάπραξιν ἁμαρτιῶν, ἀλλ' ὡς ἀμοιβαὶ ἀξίας πρὸς ἀπάληψιν ἢ ἀκύρωσιν ὠρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἢ ἐτῶν ἀγωνίας ἐν τῷ καθαρτηρίῳ. Οὕτως, ἐὰν τὰ ἁμαρτήματα ἀνθρώπου τινὸς καθίστων αὐτὸν ὑπεύθυνον διὰ χιλίων ἐτῶν βασάνους, αὐτὸς δὲ κατὰ τινα καιρὸν, ἢ κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἐξησφάλισεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ μέχρι χιλίων ἐτῶν ἀφέσεις, εἴτε ἀπέναντι χρημάτων, εἴτε ἀπέναντι ὑπηρεσιῶν προσφερθεισῶν τῇ Παπῶσυνῃ, ἢ καὶ διὰ συμμορφώσεώς του πρὸς ὠρισμένους κανόνας, ὁ τοιοῦτος θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ ἐλεύθερος. Ἐὰν δὲ εἶχεν εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ ἐννεακοσίων ἐτῶν ἀφέσεις, θὰ εἶχε τότε νὰ ὑποστῇ ἀκόμη ἑκατὸν ἐτῶν βασάνους. Ἐὰν δὲ πάλιν αἱ ἀφέσεις ὑπελογίζοντο ὡς κατὰ πολὺν ὑπερβαίνουσαι τὰς ποινὰς του, πιθανὸν ἤθελε λογαριασθῇ ὡς εἰς ἅγιος, εἰδικῆς ἐπιρροῆς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅπως ἀναπέμπωνται εἰς αὐτὸν προσευχαὶ καὶ προσκύνησις. Λουδοβίκος ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ὁ Σταυροφόρος, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα τῆς τελευταίας αὐτῆς τάξεως. Οὗτος κατειάχθη